

Zespotige schoonheden

NATUURDAGBOEK

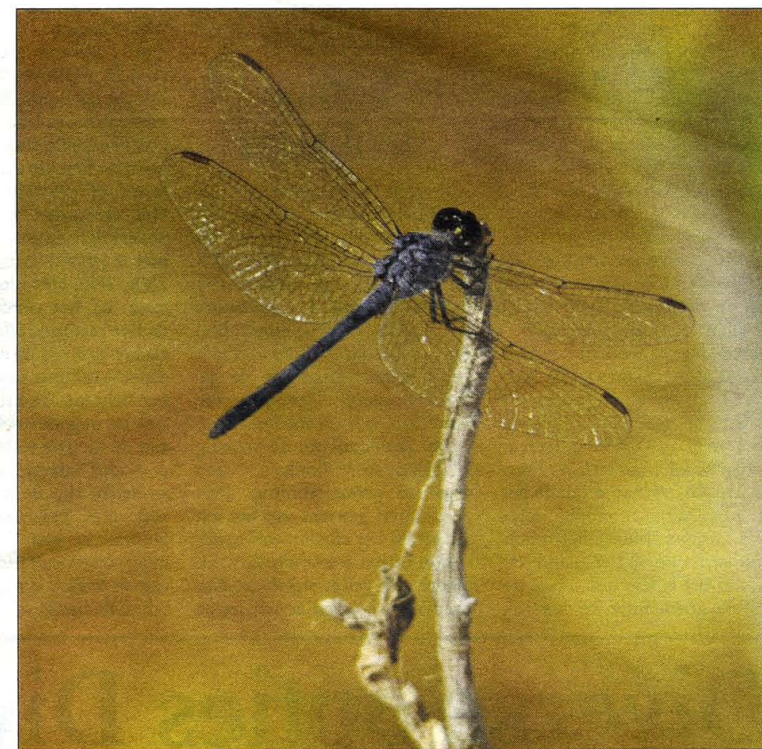
Na een serie van vakantieroutes waardoor hopelijk velen erop uit zijn getrokken om de natuur van ons eiland beter te leren kennen, is het weer tijd voor meer gedetailleerde aandacht voor individuele natuurelementen. We zijn nog altijd niet klaar met de beschrijving van al de verschillende vogelsoorten die ons eiland rijk is en de vogels die in de migratieperiode ons eiland kort bezoeken, maar daar gaan we binnenkort weer aandacht aan besteden. Eerst willen we nog graag focussen op een paar 6-potige dieren waar de meeste mensen niet echt naar omkijken. Een aantal insecten dus.

DOOR MICHELLE DA COSTA GOMEZ

Seaside dragonlets op Curaçao.

FOTO'S MICHELLE DA COSTA GOMEZ

De vrouwtjes en de jonge mannetjes zien er bijna hetzelfde uit. FOTO GREG LASLEY, TEXAS

In het vakantieartikel over de mini-excursie bij de kust van Jan Thiel noemden we al kort de presentatie van een bijzonder 6-potig organisme met de sprekende naam seaside dragonlet. Of wetenschappelijk *Erythrodiplax berenice* genaamd. In de korte omschrijving die we erbij gaven stond te lezen dat deze libellensoort zeer bijzonder is vanwege het feit

dat de dieren hun eieren leggen in zout water. Een wonderlijk gegeven.

Hoe herken je de seaside dragonlet?

De seaside dragonlet is een vrij kleine libellensoort die rond zoutwaterpoelen of langs zoute binnenwateren te vinden is. Volwassen libellen zijn in het algemeen te herkennen aan de grote face-

togen, twee paar relatief grote en sterke doorzichtige vleugels en een lang lichaam. Waterjuffers lijken op libellen maar zijn kleiner met een dunner lijf en vleugels die de dieren samenvouwen als ze stilzitten. Libellen doen dat niet.

De seaside dragonlet volwassenen zitten vaak op het uiteinde van een struik, op een dode tak of grashalmen vanwaar ze

een goed overzicht hebben op de omgeving en snel kunnen reageren op potentieel gevaar. Uit ervaring weet ik dat de insecten een grote angstcirkel hebben, de afstand waarop je ze kunt benaderen voordat ze wegvliegen. En dat maakt het fotograferen van de dieren er niet gemakkelijker op. De enige manier om ze goed te pakken te krijgen is met een telelens waarmee je op redelijke afstand kunt staan.

De jonge mannen en de vrouwen hebben een gelige thorax of lichaam, met zwarte strepen. De volwassen mannen, maar

ook sommige vrouwen, zijn donker van kleur. Bijna zwart, en hebben een metallic blauwgrijze tot lila schijn aan de bovenzijde. De poten zijn zwart en de vleugels doorschijnend. Heel groot zijn de dieren niet, zoals al eerder aangegeven. De totale lichaamslengte is ongeveer 3,5 centimeter met vleugels tot zo'n 2,6 centimeter. Al met al maakt dit dat de dieren vaak niet opvallen en de meeste mensen er 'oblivious' langslopen.

De meeste opvallende karakteristiek van deze insecten is wel dat de dieren uitsluitend te vinden zijn in de omgeving van zout

water en in de meeste gevallen behoort een libelle die in zo'n gebied rondvliegt dan ook tot deze soort. Zijn de omstandigheden gunstig dan kun je er best grote aantallen aantreffen in de omgeving van deze binnenwateren.

Voorkomen en voedsel

De seaside dragonlet komt langs de hele Atlantische kust voor van Canada tot Venezuela en ook op verschillende eilanden in het Caribisch gebied waaronder Curaçao. Al schierend over het water en de stukjes kust gaan de

dieren op zoek naar prooi. Libellen zijn namelijk redelijk 'bloeddorstige' jagers die soms zelfs soortgenoten opeten, maar ook een dikke vlieg, andere soorten libellen, krekels en andere insecten niet te versmaden vinden.

Territorium

De mannen hebben een territorium dat niet al te groot is, maar wel groot genoeg om genoeg voedsel te kunnen vinden en vrouwtjes te lokken om eieren te leggen. De eieren worden door de vrouwen in het water gelegd in het bijzijn van de mannetjes, en dat doet ze door met

haar achterlijf geregeld in het water te dippen. Dit gedrag is heel goed te observeren, ook bij andere libellensoorten die hun eieren in zoet water leggen.

Uit de eieren kruipen zogenaamde nimfen. Deze zien er nog totaal niet uit als de uiteindelijke libelle waar ze naartoe moeten transformeren. Ook de nimfen zijn predatoren die onder water op zoek gaan naar de larven van andere insecten en soms zelfs kleine visjes te grazen nemen.

Als de nimf zover is dat deze kan transformeren tot een volwassen dier kruip het insect langs een

steen of plant het water uit en transformeert. Niet alleen moet het insect nu zuurstof uit de lucht halen in plaats van in het water, waar het zijn jeugd heeft doorgebracht; het pantser dat zacht is na de vervelling, moet uitharden en de vleugels moeten uitgevouwen worden en opgepompt. Dit kan een hele tijd duren en in deze periode van 'opdroging' zijn de dieren behoorlijk kwetsbaar voor predatoren waaronder soortgenoten en insectenetende vogels.

21 Soorten

Curaçao kent 21 geconfir-

meerde soorten libellen en waterjuffers, zoals bleek uit de onderzoekspublicatie 'Odonata of Curaçao, southern Caribbean, with an update to the fauna of the ABC islands', gebaseerd op 3 jaar lang veldwerk dat is uitgevoerd door Carel de Haseth met ondersteuning van wetenschappers Dennis Paulson en Adolphe (Dolfi) Debrot. De variatie aan soorten is dus groot voor ons kleine eiland. De seaside dragonlet is daar slechts een van. Stof genoeg dus voor meerdere artikelen over deze bijzondere dieren.

In het veld ziet deze libelle er groter uit dan hij daadwerkelijk is.

FOTO MICHELLE DA COSTA GOMEZ

Een libellennimf. Deze is overigens niet van de seaside dragonlet.

FOTO WIKIPEDIA COMMONS

De grote vakantie is afgelopen, maar onze natuuractiviteiten gaan gewoon door. Ook in de maand augustus zijn er verschillende natuurwandelingen, vogelspottrips en nieuwe natuurcursussen voor het algemeen publiek. Hierbij een selectie activiteiten en natuurlijk een overzicht van onze socialmediapagina's en andere locaties waar u informatie kunt vinden over de natuur van Curaçao.

Bird watching trips

- Maandag 15 augustus: Jan Thiel. Start om 16.00 uur bij de rotonde voor Chogogo Resort. Nafl. 25 pp. Inschrijven via info@curassavica.com
- Zaterdag 27 augustus: Vogels en vogelgedrag observeren op een verrassings-

Informatie

locatie. Start om 16.00 uur en duurt ongeveer 3 uur. Nafl. 25 per persoon inclusief drinken en hapjes. Inschrijven via info@curassavica.com

Natuurwandelingen

- Donderdag 11 augustus: Mishe. Start om 17.00 uur. Nafl. 15 pp. Inschrijven via www.curacaofootprint.org
- Zaterdag 13 augustus: Van Ascension tot Boka Patrick. Start om 7.00 uur. Nafl. 20 pp inclusief fruit en drinken. Wandeling duurt 3 uur. Inschrijven via www.curacaofootprint.org
- Donderdag 18 augustus: Pannekoek. Start om 17.00

uur. Nafl. 15 pp. Inschrijven via www.curacaofootprint.org

Natuurcursussen

- Vogels van Curaçao - een blik op diversiteit, gedrag en ontstaansgeschiedenis van vogels. Start op donderdag 25 augustus om 19.00 uur. Meer informatie over deze cursus is te verkrijgen via info@curassavica.com

Informatieve Facebookpagina's:

- Caribbean Footprint
- Bird Watching Curaçao
- Curaçao Footprint Foundation
- Eco Tours Curaçao

Curaçao Footprint is ook op Instagram met de naam Caribbean Footprint.